



ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้วิธีการสำรวจภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวม 16 สถาบัน คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนคือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติหัวเฉียว สถาบันเทคโนโลยีสังคมเกริก มีจำนวนนักศึกษารวม 136,574 คน (ข้อมูลจากทบวงมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2535)

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

1. เลือกสถาบันโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เพื่อเลือกสถาบันที่จะเก็บตัวอย่าง โดยทำการจับฉลากชื่อสถาบันของรัฐของจำนวนที่มีอยู่ 7 สถาบัน ได้ 3 สถาบันคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจับฉลากสถาบันการศึกษาเอกชนจากจำนวนที่มีอยู่ 9 สถาบันได้ 3 สถาบันคือ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
2. การศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาจำนวน 400 คน ซึ่งคาดว่าจะ

พอเพียงต่อการวิเคราะห์และเป็นตัวแทนประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้ ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
นี้กำหนดจากตารางแสดงจำนวนตัวอย่างของ Taro Yamane ณ ระดับค่าความเชื่อมั่น
ร้อยละ 95.5 ที่ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (อ้างในวิเชียร เกตุสิงห์, 2534:29)

3. การเก็บข้อมูลแต่ละสถาบันใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling)
โดยพยายามเก็บข้อมูลให้ครอบคลุม นักศึกษาแต่ละชั้นปี เพศ สาขาวิชา สถาบันให้มากที่สุด
จนได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

สามารถจำแนกตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1	ลักษณะทางประชากรของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการเปิดรับชมละคร โทรทัศน์
ตัวแปรอิสระ	ลักษณะทางประชากร
ตัวแปรตาม	การเปิดรับชมละครโทรทัศน์
สมมติฐานที่ 2	ลักษณะทางประชากรของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการรับรู้ถึงการนำ ไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษา
ตัวแปรอิสระ	ลักษณะทางประชากร
ตัวแปรตาม	การรับรู้ถึงการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาตนเอง
สมมติฐานที่ 3	การเปิดรับชมละครโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ถึงการนำไปใช้ ประโยชน์เพื่อการพัฒนาตนเอง
ตัวแปรอิสระ	การเปิดรับชมละครโทรทัศน์
ตัวแปรตาม	การรับรู้ถึงการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าจากตำราเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งการสอบถามจากผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ สาขาวิชาที่เรียน อาชีพของบิดามารดา ภูมิลำเนาเดิม ที่พัก การครอบครองสื่อ รวม 8 ข้อ
- ตอนที่ 2 การรับชมละครโทรทัศน์ โดยให้เลือกและจัดลำดับคำถามเกี่ยวกับประเภทของละครที่รับชม เหตุผลที่เปิดรับชม ลักษณะการติดตามชม สถานที่รับชม รวม 17 ข้อ
- ตอนที่ 3 การรับรู้ถึงประโยชน์ในการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาตนเองของนักศึกษา ด้านบุคลิกภาพ สติปัญญา จริยธรรม โดยใช้วิธีลิเกิร์ต และสร้างข้อความให้ครอบคลุมหัวข้อที่จะศึกษา รวม 3 เรื่อง 30 ข้อ

การวัดและการตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ และนำไปทดสอบ (pretest) กับนักศึกษาในสถาบันที่ไม่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสม โดยนำผลของข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น (RELIABILITY) โดยพิจารณาหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบด้วยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน (INTERNAL CONSISTENCY) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (ALPHA) ของครอนบาค (CRONBACH)

จากการทดสอบค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามตอนที่ 3 เรื่องบุคลิกภาพมีค่า .85 เรื่องสติปัญญามีค่า .75 เรื่องจริยธรรมคุณธรรมมีค่า .95 ซึ่งถือว่าเป็นค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ช่วยรวบรวมเก็บข้อมูล 5 คน ซึ่งได้ซักซ้อมและทำความเข้าใจในแบบสอบถามและเทคนิคต่างๆในการตอบคำถาม หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปสอบถามนักศึกษาในสถาบันการศึกษาที่ได้เลือกไว้แล้ว 6 สถาบัน โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 14 วัน ตั้งแต่วันที่ 27-31 พฤษภาคม และ 1-11 มิถุนายน 2536

เกณฑ์การให้คะแนนเพื่อการวิเคราะห์

การให้คะแนนคำตอบที่ให้จากแบบสอบถามในการวัดตัวแปรที่ต้องการ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ จะถือตามความหมายในคำจำกัดความนิยามศัพท์เป็นเกณฑ์ดังนี้

การเปิดรับชมละครโทรทัศน์ จากคำตอบตอนที่ 2 ให้ค่าคะแนนดังนี้

เปิดรับชมรายการประเภทต่าง ๆ

บ่อยที่สุด	5 คะแนน
บ่อยมาก	4 "
ปานกลาง	3 "
ค่อนข้างน้อย	2 "
ไม่ดู	1 "

ลักษณะการดูละครโทรทัศน์

ดูเรื่องเดียวตลอดจนจบเรื่องในแต่ละวัน	4 คะแนน
ดูสลับกับละครเรื่องอื่น ๆ	3 "
ดูสลับกับรายการอื่น ๆ	2 "
ดูตามที่คนอื่นเปิดดู	1 "

เหตุผลที่ดูละครทางสถานีต่าง ๆ เหตุผลที่ดูแต่ละเรื่อง การติดตามเนื้อหาละคร จากสื่อต่าง ๆ

ตอบ 1 คะแนน

ไม่ตอบ 0 "

การติดตามดูละคร

เคยติดตามและดูทุกตอนจนจบเรื่อง 4 คะแนน

เคยติดตามและดูเกือบทุกตอน 3 "

เคยติดตามและดูบางตอนถ้ามีโอกาส 2 "

ไม่เคยติดตามเรื่องใดเป็นพิเศษ 1 "

ปริมาณละครที่ดูขณะนี้

ดู 3 เรื่อง 3 คะแนน

ดู 2 เรื่อง 2 "

ดู 1 เรื่อง 1 "

ไม่ได้ดู 0 "

ความตั้งใจในการดู

ตั้งใจดูมาก 3 คะแนน

ตั้งใจดูพอสมควร 2 "

ไม่ค่อยตั้งใจดู 1 "

ไม่ตอบ 0 "

การนำไปใช้พูดคุยกับผู้อื่น

พูดคุยด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
พูดคุยด้วยมาก	4	"
พูดคุยด้วยปานกลาง	3	"
พูดคุยด้วยน้อย	2	"
ไม่เคยนำไปพูดคุยด้วย	1	"

คำตอบตอนที่ 3 การรับรู้ถึงการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาตนเอง

นำไปใช้ได้มากที่สุด	5	คะแนน
นำไปใช้ได้มาก	4	"
นำไปใช้ได้ปานกลาง	3	"
นำไปใช้ได้น้อย	2	"
ใช้ไม่ได้เลย	1	"

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยใช้วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลทั่วไป เช่น ลักษณะทางประชากร สถานีที่ดู การครอบครองสื่อ เหตุผลที่ดู
2. ใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่ออธิบายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างการเปิดรับชมละครโทรทัศน์กับการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาตนเอง
3. ใช้ T-Test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One-Way ANOVA) เพื่ออธิบายการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวแปรอิสระกับค่าเฉลี่ยรวมของพฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์ และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเอง

การประมวลผลข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด ทำการลงรหัส
นำข้อมูลที่ได้จากการลงรหัสเรียบร้อยแล้วไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS pc+



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย